

Terazisi Bozuk Olanlar!

Musa Ebu Cafer

16 Oca, 2018

<https://ilimvecihat.com>

بسم الله الرحمن الرحيم

Adaleti, iyiliği ve yakınlara vermeyi emreden; hayâsızlığı, kötülükleri ve haddi aşmayı yasaklayan, kâinatın yegâne İlahı ve Rabbi olan Allah-u Teâlâ'ya şanına yakışır şekilde hamd-u senalar olsun.

Allah-u Teâlâ'nın mesajını bizlere ulaştıran, ümmetine ve beşeriyete doğru yolu gösteren, Allah yolunda hakkıyla cihad eden ve her konuda bizlere rehber olan Muhammed Mustafa (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e, ehli beytine, ahab-ı kiramına ve yolunu takip eden mü'minlere salât ve selam olsun.

Muhterem kardeşlerim, Allah-u Teâlâ'ya ortak koşmayı yasaklayan hanif olan dinimiz; doğruluk, dürüstlük, samimiyet ve ihlas üzere kuruludur. İçinde doğruluğu, adaleti, samimiyeti ve ihlası barındırmayan kulluğun ve ibadetin bir ehemmiyeti yoktur.

Biz inananlar, gerek günlük yaşantımızda, gerek alışverişlerimizde ve gerekse etrafımızda gelişen olaylara bakış ve davranışlarımızda sıkça ölçü ve tartı kullanır, bu doğrultuda hareket ederiz. Ölçü ve tartılarımız doğru olursa neticelerimiz de doğru yönde olur. Fakat ölçü ve tartılarımızın bozuk olması durumunda ulaşacağımız neticelerin bozuk olması kaçınılmazdır.

Bu ölçüleri maddi ve manevi olarak iki kısma ayırabiliriz:

1- Alışverişlerde kullanılan ölçü ve tartı aleti,

2- Gördüğümüz, duyduğumuz ve düşündüğümüz şeyleri ölçüp tartan beynimizdeki terazi.

Dikkat edilirse, duyu organlarımızla hissettiğimiz şeyleri beynimizle ölçüp tartarız. Beynimizde kullandığımız terazi ile bazı şeyleri kabullenir, bazı şeyleri ise reddederiz. Olaylara karşı tepkimiz bu yönde gelişir.

Doğruluk üzere kurulu olan yüce dinimiz, bu iki çeşit ölçü ve tartı biriminde doğru, adil ve dürüst olmamızı bize emretmektedir. Buna binaen, tartarken, ölçerken, alırken, verirken, konuşurken, severken, nefret ederken, savaşırken, barışırken ve buna benzer yaşantımızın tamamında adil, doğru, samimi ve dürüst olmalıyız.

Şimdi bu iki kısım tartıyı biraz açalım:

1- Alışverişlerde Kullanılan Ölçü ve Tartılar:

Abdullah bin Abbas (*radiyallahu anhu*) dedi ki: “Rasûlullah (*aleyhisselatu vesselam*) Efendimiz Medine’ye hicret ettiği vakit, Medine halkının ölçü ve tartılarda insanların en kötülerinden olduklarını görür. Allah-u Teâlâ Mutaffifîn Sûresi’ni indirince, Medine halkı ölçü ve tartılarında durumlarını düzeltirler.”

Allah-u Teâlâ şöyle buyurur:

“Ölçüde hile yapanların vay haline! İnsanlardan aldıklarında tam alırken, ölçtüklerinde eksik verirler. Onlar düşünmezler mi ki, büyük bir günde (hesap vermek için) diriltilecekler! Öyle bir gün ki, insanlar o günde âlemlerin Rabbinin huzurunda divan duracaklardır.”

Allah-u Teâlâ, ölçüde hile yapanları şiddetli bir şekilde bu ayetlerde uyarmaktadır. Kendilerini zeki zanneden bu insanların büyük bir tehlike içerisinde olduklarını beyan etmektedir.

Kendileri alırken eksiksiz, tam olarak alırlar. Buna dikkat ederler. Eksik almayı asla kabul etmezler. Ancak başkasına tartınca, daha fazla kazanmak için eksik verir, yani hile yaparlar. Aslen bu da hırsızlığın bir çeşididir. Bu zavallı insanlar kıyamette diriltilecekleri güne inanmıyorlar mı? O büyük ve korkunç günde âlemlerin Rabbi olan Allah-u Teâlâ’nın huzuruna çıkıp hesap vereceklerini ve yaptıkları hilelerin ahirette ortaya çıkarılacağını düşünmezler mi?

Hadislerde geçtiği üzere, o gün çok korkunç bir gün olacaktır. İnsanlar anadan doğma çıplak hasredilecek; erkekler, kadınlar, yaşlılar, çocuklar hatta peygamberler dahi (*aleyhimusselatu vesselam*) o gün çıplak olacaklar. O günün dehşetinden kimse kimseye bakamayacaktır.

Güneş insanlara bir mil kalana kadar yaklaştırılır. İnsanlar amellerine göre ter içinde kalacaklar. Bazı insanlar topuklarına, bazıları dizlerine, bazıları bellerine, bazıları omuzlarına ve bazılarının da ter kulak memelerine kadar ulaşacak.

O gün çok uzun bir gün olacaktır. Kişinin günü ameline göre uzayacaktır. İmam Müslim (*rahimehullah*)’ın rivayet ettiği hadiste, “*Kâfirler o gün 50.000 sene bekletileceklerdir.*” İşte bu insanlar böyle korkunç bir günü hesaba katmazlar mı?

Kardeşlerim, mesele çok ciddi ve durumumuz çok vahim. Ticaretimizde, alışverişlerimizde, ölçü ve tartıya dikkat edelim. Rızkımıza, kazancımıza haram bulaştırmayalım. Şuâyb (*aleyhisselatu vesselam*)’ın kavmi ölçü ve tartılarda hile yaptıklarından dolayı Allah-u Teâlâ’nın azabını hak etmişlerdir. Onlara benzemekten kaçınalım.

Bir şey satarken, birine ücretini öderken, bir şey imal ederken, birine bir iş yaparken ve bir malı tanıtırken, eksik tartmaktan, o işi eksik yapmaktan ve işimize hile karıştırmaktan sakınalım. Dünyada fakirliğe, yokluğa ve açlığa dayanabiliriz ama cehennem ateşine asla dayanamayız.

2- Beynimizde Kullandığımız Terazi:

Bu terazinin ehemmiyeti büyüktür. Hatta bazı hâllerde birincisinden çok daha önemlidir.

Olayları ölçüp tartarken, insanları ölçüp tartarken, doğruluktan, adaletten ve dürüstlükten sapmamamız gerekmektedir. Adaletin zıddı zulümdür. Doğruluğun zıddı yalandır.

Rasûlullah (*aleyhisselatu vesselam*) Efendimiz risaletten önce “El-Emin” yani güvenilir ismi ile çağrılır, o sıfat ile tanınırdı. Yani yalan söylemeyen, sahtekârlık yapmayan, emanete ihanet etmeyen, insanların hak ve hukuklarına karşı zulmetmeyen.

Davetinin kabul görmesinin altında yatan en önemli etkenlerden birisi de bu sıfatı idi.

O bizim için örnektir. Bu sıfattan nasibimizi alalım. Olayları, insanları ve özellikle Müslümanları ölçüp tartarken ölçümüzü bozuk tutmayalım.

İslam’dan nasiplerini almamış olan insanların terazisine baktığımızda şu manzara ile karşılaşırız:

Bu kimseler bazı insanlar ile yakınlık kurarken ölçüleri menfaat, ırkçılık, akrabalık veya şehvî arzuları olur. Buna binaen yakınlaşır veyahut uzaklaşırlar. Bu kimsenin akrabası yabancı biri ile kavga etmiş ise, akrabası her zaman haklıdır. Arkadaşı biri ile anlaşmazlığa düşmüş ise, arkadaşısı hak sahibidir. Çocuğu başka çocuklar ile kavga ederse, çocuğu hiç şüphesiz haklıdır. Eşi bazı kadınlar ile tartışır, elbette eşi haklıdır. Irkından olan ve aynı dili konuşan dinsiz dahi olsa, ırkından olmayan ve aynı dili konuşmayan Müslüman’dan daha yakındır. Şahitlikte bulunduğu zaman akrabasına şahitlik ediyorsa, yalancı şahitlik de yapar. Bu cahil insanlar, olayları ölçüp tartarken arzularına ve cahiliye değerlerine göre bozuk bir şekilde ölçüp tartarlar.

Maalesef İslam ile şereflenmiş fakat bazı cahiliye kalıntıları olan birtakım Müslümanlardan bozuk ölçü ve tartı muameleleri görebiliyoruz.

Bir Müslümanı ölçüp tartarken, imanına, takvasına ve menhecine göre değil

de kendi görüşlerine, mezhebine, hocası ve cemaatine karşı takındığı davranışına göre ölçüp tartmaktadır. Bu şekilde tartınca o Müslümanı hak ettiği menzile oturtmamakta, ona hak ettiği değeri vermemektedir.

Eğer bir İslam âlimini fikirlerine ve arzularına uygun bulursa, o âlim onun için gökteki Süreyya Yıldızı gibidir. Neredeyse o âlim onun yanında masumdur, hata etmez. Ama o âlim fikirlerine aykırı konuşuyor, arzu ve heveslerine uymuyorsa, o âlim bel'âmdır, kötü birisidir!

O kimsenin cemaati her zaman doğrudur, her zaman haklıdır, her zaman mükemmeldir. Karşıdaki cemaat her zaman yanlıştır, her zaman haksızdır ve her zaman özürdür. Bu ve buna benzer âdil olmayan davranışların sergilendiği, karşı taraftakilerin ölçülüp tartılırken zalimane bir şekilde yanlış ölçülüp tartıldığı ahir zamanda yaşamaktayız. Adil davranan, hevasından arınıp sadece Allah-u Teâlâ'nın rızası için konuşan, doğruluğu ve adaleti ilke edinmiş şahsiyetler maalesef azınlıktır. Emanetin yani güvenin kaybolması zaten kıyamet alametlerinden değil midir?

Değerli kardeşlerim, gelişen olaylara karşı âlimlerin, cemaatlerin ve Müslüman fertlerin farklı kanaat ve tutumları oluyor. İhtilafın, görüş ayrılığının olmaması imkansızdır. Çünkü Allah-u Teâlâ insanları farklı karakterlerde yaratmıştır. Anlaşmazlıklarda adaletten, doğruluktan ve rahmetten uzaklaşmamalıyız.

Üzüntüyle belirtiyorum; maalesef bu asırda selefine küfreden, büyüklerine saygı göstermeyen Müslüman nesiller yetişti! Belki daha dünyaya gelmeden, daha annesinden süt emerken, henüz hela adabını ve temizliğini bilmezken bu yüce dine hizmet eden, canı ve malıyla cihad eden, senelerini medreselerde, zindanlarda, hicret diyarlarında ve cihad topraklarında geçiren âlimlere, komutanlara ve mücahidlere dil uzatan, hatalarını abartarak piyeyi deve yapan ve hatta malını ve kanını helal görüp tekfir eden gençlerin türediklerine hep birlikte şahidiz. Abdestin vacib ve sünnetlerini birbirinden ayıramayan cahil gençler, İslam'ın en ağır konularında ciltlerle kitaplar yazmış âlimlere rahatlıkla dil uzatabiliyorlar! Onlardan bir görüş duyarken bozuk terazileriyle tartıp hemen yanlış damgasını vurabiliyorlar! Bu çok vahim bir durum ve çok üzücü bir hâldir. Dün "çok iyi bir Müslüman!" dedikleri birisi ile en ufak bir ihtilaf yaşamaya görsünler, bugün onun için "çok kötü bir Müslüman!" demeye başlıyorlar!

Bu, Müslümanların kaçınması gereken bir ahlak türüdür. Bu tip ahlak, Yahudilerin ahlakıdır.

Abdullah bin Selâm, Yahudi din bilgini idi. Rasûlullah (*aleyhisselatu vesselam*)

Medine'ye hicret edince Müslüman oldu. Yahudilerin, onun İslam'ından haberleri yoktu. Rasûlullah, (aleyhisselatu vesselam) Yahudilere Abdullah bin Selâm'ı sorunca onu övdüler. Dediler ki: "O çok değerli bir âlimimizdir. Çok değerli bir adamın oğludur. O bizim en hayırlımızdır!" ama aynı anda onun Müslüman olduğunu duyduklarında, "O bizim en şerlimizdir! En şerlimizin oğludur!" diye onu vafsettiler. Bir anda değiştiler; değişmelerinin sebebi kafalarındaki bozuk terazi idi.

Muhterem kardeşlerim, kendimizi bu tip kötü ahlaktan arındıralım. İnsanlara karşı âdil olalım. İnsanları ve özellikle Müslümanları tartarken âdil ve doğru olan terazilerle tartalım.

Kendimizi başkalarıyla kıyas edip tartarken terazimizi ve ölçümüzü doğru turalım. Kendi kusurlarını görmeyen, kardeşinin kusurlarını görmede ise pek aceleci olan, kendi günahlarını günah saymazken kardeşinden aynı günahlar sudur ettiğinde büyük günahlardan sayan, ölçü ve tartısına zulüm karıştıran kimselerden olmayalım.

Allah-u Teâlâ bizleri İslam ile şereflendirdi. Hidayet nuruyla elhamdülillah nurlandırdı. Buna binaen ölçü ve tartılarımızı doğru turalım.

Allah-u Teâlâ'nın şu ayetlerini, O'nun (celle ve âlâ) rızası için tefekkür edip onlarla amel edelim:

"Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız. (Birisi hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa adil olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunları Allah size öğüt alasınız diye emretti."

Başka bir ayette şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Kendiniz, ana-babanız ve yakınlarınız aleyhinde de olsa Allah için şahitler olarak (hakka şahitlik ederek) adaleti ayakta tutun. (Onlar ister zengin olsun ister fakir olsunlar, Allah onlara (onları korumaya sizden) daha yakındır. Öyleyse hevalarınıza (nefsi isteklerinize) uyararak adaletten uzaklaşmayın. Eğer (şahitlikte sözü) eğip büker ya da (hakka şahitlikten) yüz çevirirseniz (biliniz ki) Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır."

Şu ayette de şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Adaletli şahitler olarak Allah için hakkı ayakta tutanlar olun. Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletten alıkoymasın. Adaletli olun, takvaya en yakın olan odur. Allah'tan korkup sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan

haberdardır.”

Şüphesiz ki bu dünya hayatı sona erecektir. Her canlı ölümü tadacaktır. Yaptığımız amelleri, söylediğimizde sözleri ve yapmış olduğumuz tasarruflarımızı alıp ahirete intikal edeceğiz ve hesap vermek üzere Âlemlerin Rabbi olan Allah-u Teâlâ'nın huzuruna çıkacağız. O gün imanlı bir kalp ve salih ameller ile Allah-u Teâlâ'nın huzuruna çıkanlar kurtuluşa ereceklerdir. Bunun aksi olanlar ebediyen kaybedeceklerdir. İnsanın akrabası, parası, ırkı ve cemaati onu kurtaramaz. Herkesin ameli doğru, adil ve zerre kadar şaşmayan terazide ölçülecektir.

O büyük teraziye gitmeden kendimizi hesaba çekelim, bozuk terazilerimizi düzeltelim. Doğruluğu, adaleti ve mü'minlere merhameti kendimize ilke edinelim.

Rabbim cümlemizi nefsimizin şerlerinden, arzularımızın kötülüğünden muhafaza eylesin. Bizleri dünyada sadık (doğrulardan) eylesin. Dünya ve ahirette sadıklarla beraber haşreylesin. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah-u Teâlâ'ya hamd etmektir.